

Yrsa Sigurdardóttir

Priveghiul

Traducere din limba engleză de
Roxana Mirică

CAPITOLUL 1

Ziua 1 — joi, 23 ianuarie

În afară de valurile furioase și cenușii, nu fusese mare lucru de văzut în timpul traversării. Trausti urcase pe punte — nu pentru priveliște, ci ca să-și domolească răul de mare. S-a agățat de balustradă cu ochii închiși, ridicându-și fața spre zăpada necruțătoare care îl lovea din plin. Vasul înainta prin vânt, iar fulgii inofensivi căpătaseră forța unei grindine. Totuși, în mod surprinzător, această acupunctură naturală își făcuse efectul. Se simțea mai bine: nu mai era pe punctul de a vomita, iar durerea de cap care îl făcuse aproape incapabil să gândească începea să cedeze. Sub punte, aerul era greu, îmbâcsit de mirosul persistent de vomă al pasagerilor doborâți de mișcarea navei. Trausti s-a hotărât să rămână afară până când feribotul avea să acosteze pe insule.

Și-a dus o mână la frunte, ferindu-se de viscol, apoi și-a deschis ochii și a distins printre perdelele de zăpadă forma vagă a uscatului care se contura. Aproape că ajunseseră la destinație. S-a întors și a aruncat o privire prin ferestrele largi, spre salonul unde prietenii lui zăceau cocoșați în fotolii, chinuiți și sleiți de puteri. I-a trecut prin minte să

între și să-i cheme, dar a abandonat aproape instant ideea. Niciunul nu dorise să iasă pe punte cu el și era puțin probabil să se fi răzgândit între timp. Îi spusese că nu puteau sta în picioare, în ciuda promisiunii lui că aerul curat avea să-i învieze. În plus, le era teamă să nu-și piardă locurile, fiindcă feribotul era arhiplin — atât de înghesuit, încât reușiseră să obțină doar patru bilete. Trausti fusese nevoit să se ascundă sub un maldăr de haine, pe bancheta din spate a mașinii. Odată urcat la bord, nu mai avusese nicio grijă: se amestecase ușor în mulțime. Cu atât mai bine, fiindcă nici nu-și putea imagina cum ar fi fost să rămână blocat pe puntea pentru mașini, cu nava legănându-se și balansându-se în felul ăsta.

Privind înainte, a văzut că stâncile de la intrarea în portul Heimaey nu mai păreau niște simple umbre vagi. Feribotul se apropia rapid și, înainte ca Trausti să-și dea seama, nava aluneca deja pe lângă abruptul ciuruit de cavități al Ystaklettur¹, cu peștera la bază. I s-a părut că zărește o clipă țarcul marin din golful Klettsvík, unde, se pare, trăiau în prezent două balene beluga, surori. Dar niciuna dintre ele nu a ieșit la suprafață să urmărească sosirea navei. Poate că nu se aflau acolo sau poate că deveniseră indiferente la vasele care veneau și plecau pe lângă țarcul lor. În orice caz, nu ducea lipsă de alte priveliști: spectaculoasa stâncă Heimaklettur se ridica impunătoare în dreapta lui, iar în stânga se întindea terenul sălbatic cu lava revărsată în urma erupției din 1973.

Totul era perfect și nu ar fi schimbat nimic, nici măcar călătoria epuizantă de două ore și trei sferturi. Inițial,

¹ Stâncă de pe insula Heimaey (*N.r.*).

planul lor fusese să ia feribotul din Landeyjahöfn¹, mai apropiat, de unde traversarea dura doar 35 de minute. Însă Ari, care cumpăraseră biletele, primise în dimineața aceea un mesaj care îl anunța că, din cauza vremii nefavorabile, feribotul avea să plece din Thorlákshöfn. Schimbarea nu afectase prea mult durata totală a călătoriei — doar că drumul cu mașina de la Reykjavík fusese mai scurt, iar traversarea pe mare, mai lungă. În orice caz, vizita lor pe insule nu era una care să poată fi amânată.

Schimbarea portului nu fusese singura piedică pe care soarta le-o aruncase în cale. Aproape că fuseseră nevoiți să renunțe la călătorie când se dovedise că pe insule nu se mai găsea niciun loc de cazare — indiferent de bani sau de relații. Nu le trecuse prin minte că orașul de pe Heimaey — singura insulă locuită — putea fi la fel de aglomerat în ianuarie ca în plin sezon estival. Numai că guvernul islandez organizase o conferință privind viitorul industriei pescuitului și decisese, în înțelepciunea sa, să aibă loc în Insulele Westman — micul arhipelag vulcanic din largul coastei sudice a Islandei. Proprietarii de vase de pescuit și numeroși alți angajați din domeniu sosiseră acolo din toate colțurile țării, astfel că hotelurile, pensiunile și apartamentele de vacanță se epuizaseră aproape instantaneu, la fel ca biletele de feribot. În mod normal, acest lucru se întâmpla doar în timpul celebrului festival în aer liber de pe Heimaey, organizat în weekendul prelungit din august. De data aceasta însă, raportul dintre bărbați și femei de pe feribotul arhiplin era cu totul diferit, la fel și atmosfera de la bord. Oriunde priveai, vedeai bărbați cu chipuri posomorâte, care păreau

¹ Port islandez, aflat la aprox. 140 km de Reykjavík (*N.r.*).

conștienți că viziunea lor asupra viitorului nu avea să coincidă cu cea a guvernului.

Din fericire, Ari îi scosese din încurcătură pe Trausti și pe ceilalți, trăgând câteva sfori pentru a le asigura cazare. Și nu orice cazare. În loc să fie împrăștiați în camere separate de hotel, urmau să stea cu toții într-o casă de vacanță proaspăt renovată, situată pe Stórhöfði¹. Aveau la dispoziție bucătăria, camerele de zi și toate celelalte facilități, exclusiv pentru ei. Fiecare dormitor avea baie proprie, iar aranjamentul părea aproape ideal. Singurul neajuns era că existau patru dormitoare, iar ei erau cinci. Leifur, al treilea bărbat din grup, rezolvase problema declarând că nu-l deranja să doarmă pe canapea. Trausti fusese ușurat când Leifur se oferise voluntar. Altfel, presupunea că rolul i-ar fi revenit lui. Proprietarii nu trebuiau să afle că unul dintre ei urma să doarmă pe canapea, iar Trausti — fiind mult mai ordonat și mai atent decât Leifur — era mai puțin predispus să se dea de gol lăsând dezordine în urmă. Nu se punea problema ca vreuna dintre fete să doarmă acolo, din motive ce nu fuseseră niciodată discutate. Și, din moment ce Ari le obținuse casa, era de la sine înțeles că avea dreptul la un dormitor.

Trausti și-a îndreptat privirea spre promontoriul care se ridica la capătul sudic al insulei, dar nu a reușit să distingă casa. Abia aștepta să o vadă, căci rareori i se ivea ocazia să stea într-o proprietate anexată unui far. Fusese locuința paznicului farului de la Stórhöfði până la pensionarea acestuia, moment în care atât farul, cât și stația meteo fuseseră automatizate. Între timp, un grup de investitori preluase casa

¹ Promontoriu aflat în sudul insulei Heimaey (*N.r.*).

printr-un contract de închiriere pe termen lung și o renovase din temelii, fără să facă rabat la cheltuieli. Ari îl cunoștea pe unul dintre ei datorită serviciului lui de economist la o bancă importantă, iar bărbatul se îndurase de el când aflase de dificultățile lor în privința cazării. Tot meritul îi revenea lui Ari pentru că rezolvase situația, mai ales că nimeni nu mai locuise până atunci în casa recent renovată. Nici măcar investitorii nu avuseseră încă parte de această plăcere. Există un plan de inaugurare oficială după ce aveau să treacă cele mai violente furtuni de iarnă, însă până atunci investitorii probabil că riscau să fie măturați de vânt de pe stâncă.

Un alt avantaj major era faptul că prietenii primeau cazarea gratuit. Trausti urma un rezidențiat postuniversitar în reumatologie în Statele Unite și, chiar dacă activitatea lui se desfășura în principal în spital, avea un salariu mic. Câștigul pe oră nu era probabil cu mult mai bun decât al unui adolescent angajat la un drive-in cu burgeri. La sfârșitul fiecărei luni îi rămâneau foarte puțini bani, iar zborul spre Islanda îl costase enorm, mai ales că fusese nevoit să cumpere biletul pe ultima sută de metri. Trei nopți la hotel i-ar fi subțiat și mai mult economiile, deci se bucura că singura condiție impusă era să aibă grijă de casă și să o lase curată și în stare bună. Cel mai probabil, proprietarii presupuneau că nu existau prea multe motive de îngrijorare în această privință, odată ce aflaseră scopul călătoriei — niște oameni aflați în drum spre o înmormântare puteau fi de încredere că se vor comporta civilizată.

În timp ce feribotul se apropia lent de debarcader, Trausti a aruncat o privire înapoi, prin ferestrele salonului. Prietenii lui se ridicau deja, în timp ce Sigga îi făcea semn să se grăbească. I-a zâmbit și a răspuns cu un gest din mână,

apoi s-a desprins de balustradă și s-a dus înăuntru. Spera ca zâmbetul lui să nu fi părut nepotrivit de larg pentru ocazia tristă. Nu voia să lase să se vadă cât de mult aștepta weekendul. Cu puțin noroc, și ceilalți aveau să simtă — la fel ca el — că viața merge mai departe și că odată trecută înmormântarea de a doua zi, vor fi pregătiți să se relaxeze și să se bucure de revedere. Chiar și așa, nu era un lucru despre care puteau vorbi. *Hei, ce-ar fi să ne facem de cap și să organizăm un priveghi adevărat după ce o înmormântăm pe Gugga?* La urma urmei, nu aveai cum să știi dinainte care avea să fie starea de spirit. Totul trebuia să vină de la sine.

Trausti și-a urmat prietenii până pe puntea auto, unde s-au urcat în mașini. Și-ar fi dorit să fi mers cu toții împreună, dar nu era posibil să se înghesuie, cu tot cu bagaje, într-o singură mașină. Măcar așa nimeni nu era condamnat să stea pe locul din mijloc, pe bancheta din spate. Cu toții erau înalți, cu excepția Siggăi, dar ea nu ar fi acceptat niciodată o decizie bazată exclusiv pe conformația fizică. Inevitabil, asta ar fi însemnat că Trausti ar fi ajuns înghesuit la mijloc, iar restul weekendului și l-ar fi petrecut încercând să-și dezmoștească picioarele. Nu — era mai bine așa. Lui Trausti îi revenise locul din spate în mașina electrică și modernă a lui Ari, iar Sigga stătea în față. Ragga mergea cu Leifur, în mașina lui spațioasă. Mașinile erau parcate una lângă alta. Când privirile li s-au întâlnit, Trausti a făcut un semn din cap înspre Ragga. Ea i-a zâmbit, apoi a privit din nou înainte, în timp ce el a continuat să o fixeze din profil pentru o clipă mult prea lungă.

— Ce-i porcăria asta? Nu mai poți scăpa nicăieri de reclame? a mormăit Ari, făcând un gest iritat spre un fluturaș prins sub unul dintre ștergătoare.

Trausti s-a uitat în jur, mirat de această campanie publicitară, dar nu a observat niciun alt fluturaș pe mașinile din apropiere.

— E o amendă?

Ari s-a simțit și mai ofensat:

— O amendă? Pentru ce? Că n-am băgat bani în parcometrul feribotului? Sau că am condus prea repede la bord?

— Poate că m-au descoperit? a spus Trausti, sperând să nu fie cazul.

Ceialți s-ar fi putut aștepta ca el să plătească amenda, din moment ce era pasagerul clandestin, iar suma avea să fie, cu siguranță, mult mai mare decât tariful obișnuit. La aeroport scosese toți banii pe care își permitea să-i cheltuiască în călătoria asta, tocmai ca să nu se lase dus de val. O amendă neprevăzută i-ar fi distrus bugetul.

— Fasciști nenorociți, a mormăit Ari din nou, desfăcându-și centura.

A deschis ușa și a întins mâna după fluturaș. L-a citit, pe jumătate aplecat afară, apoi l-a aruncat pe punte și s-a așezat din nou.

— O adunătură de rahaturi!

— Ce era aia? a întrebat Sigga, cu voce stinsă, de parcă încă se lupta cu greața.

— O tâmpenie, dar nu e amendă.

Ari și-a pus din nou centura și și-a încleștat ambele mâini pe volan.

— *Haideți odată*. Când ieșim și noi de aici?

— Dintr-o clipă în alta.

Trausti observase că era ceva scris pe pliant.

— Ce scria?

— Doar niște tâmpenii, cum ți-am zis. *Plecați acasă*. Nu

rămâneți aici. Cam așa ceva. Probabil că îi era adresat vreunui politician... de la un pescar furios care a greșit mașina.

Cu un scârțâit ascuțit și un huruit de metal care a răsunat pe toată puntea, rampa uriașă a coborât, iar mașinile au început să se pună în mișcare. Ari a oftat ușurat, iar Trausti a renunțat să mai încerce să citească pliantul prin geam. Și-a mutat din nou privirea înainte și a avut grijă să își stăpânească zâmbetul de nerăbdare, în caz că Sigga sau Ari ar fi aruncat o privire în oglinda retrovizoare. Nu voia să pară ciudat în fața lor.

În clipa aceea nu exista nicăieri în lume un loc unde și-ar fi dorit mai mult să se afle decât acolo, pe Insulele Westman, alături de prietenii lui. Era singurul grup de prieteni din care făcuse vreodată parte și îi fusese cumplit de dor de ei. Îl acceptaseră din prima zi, aparent fără să observe acele trăsături de personalitate care, pentru colegii lui de școală, fuseseră atât de exasperante. Nu reușise niciodată să-și dea seama ce anume era în neregulă cu el și tocmai de aceea nu avusese ce să îndrepte, deși făcuse tot posibilul să se apropie de colegii lui. Totuși, de fiecare dată când reușea să schimbe ceva la el, ceilalți găseau imediat un alt defect de care să se lege. Ajunsesse atât de obișnuit cu hărțuirea și cu excluderea, încât îi luase mult timp să-și relaxeze mecanismele de apărare și să accepte faptul că noii lui prieteni erau, pur și simplu, prieteni. Nu erau dușmani ascunși, care urmau să-și arate adevărata față în clipa în care el ar fi îndrăznit să lase garda jos.

Cu excepția cazului în care *chiar* asta erau? Dacă Trausti era pe deplin sincer cu el însuși, o parte din motivul pentru care făcea această călătorie ținea și de o teamă mărunță care îl sâcăia în acest sens. Între cei cinci

rămăseseră prea multe lucruri nespuse, iar el voia să fie acolo în cazul în care aveau să iasă la suprafață în timpul reuniunii. Știa că nimeni altcineva nu avea să vorbească în numele lui și că urma să fie nevoit să o facă singur. Însă era doar paranoic. Și-a reamintit că, în tot timpul de când îi cunoscuse, oamenii aceștia nu fuseseră niciodată altfel decât prietenoși cu el.

Se cunoscuseră în primul an de facultate, la Reykjavík, când se mutaseră în același timp pe același coridor al căminului studentesc. Proveneau cu toții din mediul rural și fuseseră nevoiți să pornească de la zero din punct de vedere social. S-ar putea spune că singurătatea din oraș îi adusese împreună, mai degrabă decât vreo asemănare de viziune sau de interese. Cu toate acestea, se înțeleseseră foarte bine. Certurile aprinse fuseseră rare și niciunul nu ajunsese cu adevărat să-l scoată din sărite pe vreunul dintre ceilalți. Desigur, mai apăruseră tensiuni din când în când, dar se risipiseră de fiecare dată. Într-un fel, fuseseră ca un grup de frați foarte uniți.

Deși trecuse mult timp de la ultima lor întâlnire, odată urcați pe feribot reintraseră fără efort în vechile roluri, în ciuda atmosferei generale de posomorâre și a răului de mare. Era greu să păstreze orice fel de aparență în timp ce se luptau să-și țină micul-dejun în stomac, iar discuțiile stângace de pe drumul de la Reykjavík până în Thorlákshöfn fuseseră curând înlocuite de o deschidere firească. După absolvire, fiecare își urmase propriul drum, angajându-se în domeniul ales și asumându-și roluri noi, în cercuri sociale diferite. În timp, se schimbaseră și se maturizaseră — lucru previzibil, de altfel. Trausti se temuse că nu aveau să mai poată regăsi dinamica vechiului grup

odată ce se împrăștiaseră, însă temerile i se dovediseră nefondate, la fel ca multe alte griji care îl măcinau. Până atunci cel puțin, nu observase niciun indiciu că nu ar mai fi exact aceiași oameni — doar cu câțiva ani mai în vârstă. Poate că avea legătură cu faptul că niciunul dintre ei nu se așezase încă la casa lui sau nu devenise părinte, deși toți urmau să împlinească 30 de ani în următoarele luni.

Cea mai evidentă schimbare de când Trausti îi cunoscuse era felul în care se îmbrăcau. Unii dintre membrii grupului erau vizibil mai bine îmbrăcați decât înainte. Ari se pare că își pusese costumul de serviciu din obișnuință în acea dimineață, apoi se răzgândise: își scosese sacoul și își trăsesse un pulover peste cămașă, dar ieșise spre mașină încălțat cu pantofii lui lucioși de birou. Hainele purtate de Sigga acum aveau la vedere logouri pe care Trausti le bănuia ale unor mari case de modă. Chiar și catarama curelei era formată din două litere împletite. Lucra ca avocat într-o firmă importantă și, în drumul spre port, se străduise să le dea de înțeles tuturor că îi merge foarte bine. Ținuta ei fusese evident gândită să transmită un mesaj — o declarație a succesului ei, adresată tuturor celor pe care îi întâlnea. Și stilul Raggäi părea să fi evoluat, de la excentric la practic. Dispăruse micul cercl de aur pe care îl purta odinioară într-o nară. Îi rămăsese doar o cicatrice minusculă, pe care nimeni nu ar fi observat-o dacă nu s-ar fi uitat special după ea.

Deși stilul lui Trausti nu se schimbase la fel de mult ca al celorlalți, chiar și el își ajustase înfățișarea. Spitalul impunea un cod vestimentar și în cei peste doi ani de când se mutase în Statele Unite, ordinea îi devenise un reflex când venea vorba de haine. Totuși, nu era la fel de elegant

ca Ari, ci mai degrabă aducea cu o versiune de la reduceri a prietenului său bancher. Singurul care nu se schimbase deloc era Leifur. Încă avea aerul unui om din culisele unei trupe care nu ajunsese niciodată prea departe: purta un tricou uzat, cu desenul de pe piept aproape șters, o pereche de blugi și o geacă ponosită. În mod ciudat, asta îl bucura pe Trausti. Tocmai pentru că ar fi preferat ca totul să fi rămas neschimbat.

Desigur, așa ceva era imposibil. Felul în care oamenii se îmbrăcau putea varia în funcție de modă, vârstă sau profesie. Însă nimic nu putea schimba faptul că unul dintre ei lipsea din grup.

Senzația plăcută de pace și mulțumire care îl cuprinsese pe furiș s-a spulberat într-o clipă, înlocuită cu un nod de teamă. Trausti a închis ochii și a încercat să-și alunge amintirile neplăcute, să le înlocuiască cu cele din anii lipsiți de griji ai studenției. Totuși gândurile supărătoare refuzau să cedeze. Se amăgea, crezând că trecutul putea fi dat uitării. Respirația i s-a întetit și o spaimă paralizantă i-a strâns pieptul — senzația stranie că, într-un fel sau altul, se îndreptau spre o coliziune inevitabilă cu destinul. S-a forțat să se adune și să-și controleze respirația. Nu mai era în pericol să facă un atac de panică, însă sentimentul de neliniște nu voia să-l părăsească. A încercat să se distragă cu gândul la riscul unei eventuale amenzi și s-a ghemuit din nou sub jachete, de teamă să nu-l observe vreun angajat vigilent care număra pasagerii la coborâre. Însă nici asta nu l-a liniștit. Ca și cum lucrurile nu ar fi mers deja destul de prost, și-a zărit telefonul căzut pe jos, la picioare. Cel mai probabil îi scăpase din buzunar când se ghemuise acolo, înainte de îmbarcare. În timpul traversării își dăduse

seama că nu îl mai avea, dar bănuise că îl lăsase în bagajul de mână. Ar fi fost mai bine dacă s-ar fi întâmplat așa. Chiar și prin lumina slabă de sub jachete, se vedea clar că ecranul era făcut țandări, iar telefonul nu a reacționat la nicio încercare a lui de a-l porni. Probabil călcase pe el, poate o dată la coborâre și încă o dată la urcare. De parcă nu era suficient că ecranul se spărsese, telefonul nici măcar nu mai era drept, ci îndoit.

Ari a scos mașina din feribot și a urcat rampa spre docuri. Asigurându-se că nu îl vede nimeni, Trausti s-a ridicat și s-a uitat la telefonul distrus. A mai încercat o dată să-l pornească, fără succes, apoi l-a vârât în buzunar, cu speranța că avea să-și revină. Gândul că rămăsese fără telefon îl făcea să se simtă extrem de vulnerabil, dar nu-și putea permite unul nou. Minte a început să-i deruleze scenarii în care ar fi avut nevoie de telefon să ceară ajutor. În loc să aștepte cu nerăbdare weekendul care urma, a fost cuprins din nou de neliniște. S-a gândit la mesajul prins sub ștergător. Oare fusese, într-adevăr, o confuzie, așa cum a spus Ari? Sau mesajul îi viza chiar pe ei?

Sigur că nu. Nu putea fi adevărat. *Plecați acasă. Nu rămâneți aici.*

Niciunul dintre ei nu s-a uitat înapoi și nici nu a verificat oglinda retrovizoare când au părăsit feribotul. Nu au observat silueta care a pășit pe puntea pustie destinată mașinilor, a ridicat pliantul și i-a urmărit cum se îndepărtau, în timp ce ninsoarea începea să cadă.